

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 04 grudnia 2012 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Urszula Idzikowska

Protokolant: sekretarz sądowy Marzena Mikołajewska

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2012 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa I. S.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą we W.

o zapłatę

1/ zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą we W. na rzecz powódki I. S. kwotę 204.183,70 zł (dwieście cztery tysiące sto osiemdziesiąt trzy złote siedemdziesiąt groszy) z odsetkami ustawowymi od dnia 25.11.2011 r. do dnia zapłaty,

2/ zasądza od Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą we W. na rzecz I. S. kwotę 17.427 zł (siedemnaście tysięcy czterysta dwadzieścia siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania w tym 7.217 zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego i uiszczonej opłaty skarbowej.

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 25 listopada 2011 r. (data oddania w placówce pocztowej) pełnomocnik powódki I. S. wniósł o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą we W. na rzecz powódki kwoty 204.183,70 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania. W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 29 lipca 2011 r. powódka przystąpiła do grupowego ubezpieczenia na życie i dożycie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym w ramach zawartej przez pozwane Towarzystwo (...) ze spółką T. sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w W. umowy ubezpieczenia grupowego (...)wraz z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym (...) W związku z przystąpieniem powódki do ubezpieczenia ubezpieczyciel udzielił powódce ochrony ubezpieczeniowej na wypadek zgonu w okresie odpowiedzialności bądź dożycia powódki do końca okresu odpowiedzialności oraz otworzył na rzecz powódki Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy, powstały z zainwestowanej przez powódkę składki. Powódka uiściła wymaganą składkę w wysokości 200.000 zł, którą wpłaciła odpowiednio w 50% na część lokacyjną i inwestycyjną. Pełnomocnik powódki wskazał, że w dniu 9 sierpnia 2011 r. powódka na mocy przysługującego jej prawa wynikającego z art. 812 § 4 k.c. odstąpiła- pismem skierowanym zarówno do pozwanego Towarzystwa i do spółki T. od umowy ubezpieczenia wraz z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym zwracając się jednocześnie do pozwanego Towarzystwa o zwrot uiszczonej składki pomniejszonej o kwotę za okres w jakim pozwane Towarzystwo (...) udzieliło ochrony ubezpieczeniowej, tj. od dnia 8 sierpnia 2011 r. do dnia otrzymania oświadczenia o odstąpieniu. Pismo to zostało doręczone pozwanemu w dniu 16 sierpnia 2011 r. zaś spółce T. w dniu 11 sierpnia 2011 r. Pełnomocnik powódki podnosił, że pozwane Towarzystwo odmówiło powódce wypłaty żądanej kwoty wskazując, że powódce nie przysługiwało prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia, gdyż powódka nie była jej stroną. Pozwane Towarzystwo utrzymywało, że powódka chcąc zrezygnować z ubezpieczenia powinna złożyć w tym przedmiocie oświadczenie na właściwym formularzu, który powinien być przekazany spółce T. jako stronie umowy. Pełnomocnik powódki wskazywał, jednakże, że wiązało się to z koniecznością dopełnienia szeregu dodatkowych czynności. Zdaniem pełnomocnika powódki zgłaszanie takich żądań jest tworzeniem konsumentowi nadmiernych

i nieuzasadnionych formalności i jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumentów. Na dochodzoną przez powódkę kwotę składa się wpłacona przez nią kwota pomniejszona o składkę należną za okres objęty ochroną, co stanowi kwotę 199.981,35 zł oraz kwota należnych powódce odsetek ustawowych od dnia 27 września 2011 r. (tj. od dnia następującego po dniu, w którym upłynął bezskutecznie termin określony przez pełnomocnika powódki w skierowanym do pozwanego Towarzystwa piśmie z dnia 19 września 2011 r. zawierającym ostateczne wezwanie do zapłaty) do dnia wniesienia pozwu w wysokości 4.202,35 zł (pozew k. 2 – 12).

W odpowiedzi na pozew z dnia 8 marca 2012 r. pełnomocnik pozwanego Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą we W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania. W uzasadnieniu wskazał, że powódka przystąpiła do grupowego ubezpieczenia na życie i dożycie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym (...). Zasady obejmowania tym ubezpieczeniem oraz jego warunki zostały określone na mocy Umowy grupowego ubezpieczenia z Ubezpieczeniowym funduszem Kapitałowym Klientów T. (...) zawartej w dniu 1 lipca 2011r. pomiędzy pozwanym Towarzystwem a spółką T. Sp. zo.o. Sp K. z siedzibą w W.. Powódka nie była ubezpieczającym, a co za tym idzie nie była stroną tej umowy zawartej z pozwanym. Powódce nie przysługiwało zatem, zdaniem pełnomocnika pozwanego, prawo odstąpienia od umowy. Posiadała ona jedynie uprawnienie do rezygnacji z ubezpieczenia w trybie przewidzianym w Warunkach Ubezpieczenia, o czym powódka została poinformowana. Powódka nie dopełniła określonych warunków, w związku z czym powódka i pozwany nadal pozostają w stosunku ubezpieczenia powstałego na mocy umowy ubezpieczenia. Powódce nie przysługuje też, w związku z tym, wymagalne roszczenie o zwrot zapłaconej składki (k. 100 – 103).

W dniu 16 lipca 2012 r. do akt wpłynęło złożone w trybie art. 63 § 1 k.p.c. w zw. z art. 26 ust. 7 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych (Dz. U. Nr 124, poz. 1153, ze zm.) oświadczenie Rzecznika Ubezpieczonych zawierające pogląd istotny dla sprawy (k. 128 – 135).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 lipca 2011 r. I. S. przystąpiła do ubezpieczenia na życie i dożycie (...) wraz z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym (...) w ramach umowy grupowego ubezpieczenia na życie i dożycie z Ubezpieczeniowym Funduszem kapitałowym zawartej w dniu 1 lipca 2011 r. pomiędzy Towarzystwem (...) S.A. z siedzibą we W. oraz spółką T. Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w W.. Zgodnie z postanowieniami Rozdziału 3 ust. 2 pkt 2 Warunków Ubezpieczenia oraz § 3 Regulaminu warunkiem objęcia powódki ubezpieczeniem była zapłata składek, bezpośrednio przez Powódkę na rzecz Ubezpieczyciela, z góry za cały okres odpowiedzialności Ubezpieczyciela w wysokości 200.000,00 zł. Powódka kwotę tą wpłaciła na rachunek bankowy w częściach równych na część inwestycyjną i lokacyjną. Deklaracja przystąpienia powódki do ubezpieczenia otrzymała numer certyfikatu (...). Objęcie ubezpieczeniem dotyczyło w przypadku części składki wpłaconej na fundusz lokacyjny okresu od dnia 8 sierpnia 2011 r. do dnia 8 sierpnia 2012 r. zaś w przypadku części składki wpłaconej na fundusz inwestycyjny od dnia 8 sierpnia 2011 r. do dnia 8 sierpnia 2021 r. (deklaracja przystąpienia k. 16 – 18, szczegóły transakcji k. 27 – 28, bezsporne).

W dniu 9 sierpnia 2011 r. powódka powołując się na art. 812 § 4 k.c. złożyła pozwanemu Towarzystwu (...) S.A. oświadczenie o odstąpieniu od ubezpieczenia na życie i dożycie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym (...) zawartego w dniu 29 lipca 2011 r. Jednocześnie powódka zwróciła się o zwrot na jej rachunek bankowy wpłaconej składki pomniejszonej o składkę za okres w jakim pozwane Towarzystwo udzielało ochrony ubezpieczeniowej, tj. od dnia 8 sierpnia 2011 r. do dnia otrzymania oświadczenia o odstąpieniu. W piśmie powódka wskazała datę przystąpienia do ubezpieczenia oraz nadany numer certyfikatu (...). Pismo to zostało doręczone pozwanemu w dniu 16 sierpnia 2011 r. Powódka swoje oświadczenie wysłała także do wiadomości na adres spółki T.sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w W.. Spółka otrzymała pismo powódki w dniu 11 sierpnia 2011 r. (pisma z dowodami potwierdzenia odbioru przez pozwaną i nadania oraz przyjęcia przez T. k. 29 – 32).

W odpowiedzi na oświadczenie powódka otrzymała od pozwanego Towarzystwa drogą elektroniczną pismo informujące, że oświadczenie o rezygnacji należy złożyć u ubezpieczającego, czyli w dowolnej placówce partnera u którego były realizowane formalności w momencie przystępowania do ubezpieczenia. Powódkę poinformowano, że

wzór oświadczenia rezygnacji został przygotowany przez ubezpieczyciela i jest dostępny u ubezpieczającego (pismo k. 33 – 37).

W dniu 25 sierpnia 2011 r. powódka powołując się na dokonane wcześniej odstąpienie od ubezpieczenia ponownie skierowała do pozwanego oraz do spółki T. wezwanie do zapłaty kwoty 199.981,35 zł stanowiącej równowartość wpłaconej przez nią składki w kwocie 200.000 zł pomniejszonej o 18,65 zł składki za udzielaną przez (...) ochronę ubezpieczeniową przez okres trzech dni tj. od dnia rozpoczęcia obowiązywania ubezpieczenia do dnia doręczenia spółce T. oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Pismo to zostało doręczone na adres pozwanego Towarzystwa w dniu 29 sierpnia 2011 r. (wezwanie do zapłaty z dowodem nadania i odbioru przez pozwaną k. 38- 39).

W odpowiedzi na pismo powódki z dnia 25 sierpnia 2011 r. spółka T. pismem z dnia 6 września 2011 r. poinformowała powódkę, że nie jest właściwym adresatem roszczeń powódki, albowiem nie jest stroną zawartej przez powódkę umowy ubezpieczenia. Poinformowano powódkę także, że wszelkie roszczenia z tego tytułu powódka powinna kierować bezpośrednio do ubezpieczyciela, tj. do Towarzystwa (...) S.A. (pismo k. 42).

Pozwane Towarzystwo w swojej odpowiedzi na pismo powódki z dnia 25 sierpnia 2011 r. pismem skierowanym do powódki w dniu 15 września 2011 r. zakwestionowało uprawnienia powódki do odstąpienia od umowy ubezpieczenia na podstawie art. 812 § 4 k.c. wskazując, że powódka nie była stroną tej umowy. Pozwane Towarzystwo wskazało powódce, że może zrezygnować z ubezpieczenia składając stosowne oświadczenie na przygotowanym przez pozwanego formularzu ubezpieczycielowi, tj. spółce T. oraz po okazaniu dokumentu tożsamości wskazującego imię, nazwisko i numer PESEL ubezpieczonego. W piśmie pozwane Towarzystwo poinformowało powódkę, że do dnia sporządzenia pisma nie wpłynęło do Towarzystwa oświadczenie o rezygnacji spełniające te wymagania, w związku z czym ubezpieczenie trwa nadal na dotychczasowych warunkach. Pozwane Towarzystwo wskazało, że jeżeli powódka podtrzyma swoją decyzję o rezygnacji z ubezpieczenia powinna skontaktować się ze spółką T. w celu złożenia zgodnie z warunkami ubezpieczenia oświadczenia o rezygnacji z ubezpieczenia, wówczas po otrzymaniu przez pozwanego tego oświadczenia Towarzystwo dokona wykupu części inwestycyjnej na zasadach określonych w warunkach ubezpieczenia oraz zwrotu 100% składki lokacyjnej (pismo k. 43 – 44).

W dniu 19 września 2011 r. pełnomocnik powódki skierował do pozwanego Towarzystwa ostateczne wezwanie do zapłaty żądanej kwoty 199.981,35 zł w nieprzekraczalnym terminie do dnia 26 września 2011 r. (wezwanie i dowody nadania k. 45 – 46, k. 47 – 48).

W dniu 26 września 2011 r. powódka została poinformowana przez pozwanego drogą elektroniczną, iż jej wezwanie do zapłaty będzie rozpatrywane w trybie reklamacji w terminie 30 dni (informacja k. 49).

W odpowiedzi na wezwanie powódki z dnia 19 września 2011 r. pozwane Towarzystwo pismem z dnia 11 października 2011 r. podtrzymało swoje stanowisko wyrażone w piśmie z dnia 15 września 2011 r. (pismo k. 50 – 51).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których autentyczności i prawdziwości nie kwestionowała żadna ze stron, a nadto nie wzbudziły one wątpliwości Sądu, co do swej wiarygodności.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w sprawie niniejszej zasługiwało na uwzględnienie.

Powódka dochodziła roszczenia o zapłatę przez pozwane Towarzystwo na jej rzecz kwoty stanowiącej równowartość wpłaconej składki na ubezpieczenie grupowe na życie i dożycie (...) wraz z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (...)” zawarte pomiędzy spółką T., a pozwanym Towarzystwem, do którego powódka przystąpiła w dniu 29 lipca 2011 r., pomniejszonej o kwotę za okres w jakim pozwane Towarzystwo udzielało ochrony ubezpieczeniowej, w związku ze złożonym oświadczeniem o odstąpieniu od umowy ubezpieczenia. Pozwane Towarzystwo podnosiło, że powódka nie mogła odstąpić od umowy ubezpieczenia grupowego, gdyż nie była jej stroną, w związku z czym jest nadal objęta

ubezpieczeniem. Pozwany podnosił, że prawo odstąpienia od umowy przysługiwało jedynie ubezpieczającemu, którym w tym przypadku była spółka T. zawierająca z pozwanym umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek. Pozwany podnosił przy tym, że powódka nie złożyła wymaganego w warunkach umowy ubezpieczenia oświadczenia o rezygnacji z ubezpieczenia w formie ustalonej przez pozwanego i nie przekazała tego oświadczenia zgodnie z wymogami warunków ubezpieczycielowi tj. spółce T..

Powódka jako osoba nie będąca stroną umowy ubezpieczenia zawartej przez pozwanego ze spółką T. nie mogła odstąpić od tej umowy w trybie przewidzianym w art. 812 § 4 k.c. Zgodnie z tym przepisem jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż sześć miesięcy ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia, w terminie 30 dni, a w przypadku gdy ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni, od dnia zawarcia umowy. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim ubezpieczyciel udzielał ochrony ubezpieczeniowej. Jak wynika z literalnej wykładni wskazanego przepisu uprawnionym do odstąpienia od umowy jest jedynie ubezpieczający, którym w sprawie niniejszej była spółka T.. Wprawdzie Rzecznik Ubezpieczonych w złożonym na podstawie art. 63 § 1 k.p.c. w zw. z art. 26 ust. 7 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych (Dz. U. Nr 124, poz. 1153, ze zm.) oświadczeniu zawierającym pogląd istotny dla sprawy wskazał, że rozwiązanie takie jest niekorzystne dla ubezpieczonych objętych ubezpieczeniem w ramach umów zawieranych przez ubezpieczającego na cudzy rachunek, to jednak, zdaniem Sądu, w aktualnym stanie prawnym norma wynikająca z treści art. 812 § 4 k.c. jest bezwzględnie obowiązującą i nie można dokonywać jej rozszerzającej interpretacji. Nie mniej jednak wskazać należy, iż nie jest słuszny argument strony pozwanej, że powódka nie złożyła skutecznie oświadczenia o rezygnacji z ubezpieczenia. Pozwany powoływał się przy tym na wynikające z warunków ubezpieczenia wymogi co do formy i sposobu złożenia oświadczenia o rezygnacji z ubezpieczenia, wskazując, że powódka mogła takie oświadczenie złożyć na formularzu określonym przez pozwanego i przekazany ubezpieczającemu tj. spółce T.. Zdaniem Sądu takie nakładanie na ubezpieczonego dodatkowych, poza przewidzianymi przez przepisy kodeksu cywilnego, wymogów co do złożenia oświadczenia woli jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco narusza jego interesy w związku z czym nie może korzystać z ochrony prawnej. Zgodnie bowiem z art. 385⁽¹⁾ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). W sprawie niniejszej nie ulega wątpliwości, że w świetle postanowień § 3 art. 385⁽¹⁾ k.c. zapisy warunków ubezpieczenia dotyczące sposobu rezygnacji z ubezpieczenia jako pochodzące z wzorca umowy zawartej nie pomiędzy powódką, a pozwanym, lecz pomiędzy pozwanym i spółką T. zawierają postanowienia nie uzgadniane indywidualnie z powódką. Niezgodność określonej w warunkach ubezpieczenia procedury rezygnacji przez ubezpieczonego z ubezpieczenia z dobrymi obyczajami polega, w ocenie Sądu, na nakładaniu na ubezpieczonego nadmiernych i nieuzasadnionych w świetle prawa wymogów co do sposobu złożenia oświadczenia woli o rezygnacji z ubezpieczenia. Zgodnie z art. 61 § 1 k.c. oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Jak wynika z treści wskazanego przepisu dla skuteczności złożenia oświadczenia woli nie jest wymagane spełnienie żadnych dodatkowych warunków. W tej sytuacji, zdaniem Sądu, okoliczność złożenia przez powódkę oświadczenia z dnia 9 sierpnia 2011 r. powinna być wystarczająca dla pozwanego do przyjęcia oświadczenia woli powódki o odstąpieniu od umowy. Powódka w treści oświadczenia, powołując się na art. 812 § 4 k.c. wskazała, że odstępuje od umowy, do czego w myśl wcześniejszych ustaleń nie miała prawa. Przepis art. 65 § 1 k.c. stanowi, że oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje. Z treści oświadczenia powódki z dnia 9 sierpnia 2011r. można w sposób wystarczający odczytać, iż powódka nie jest dalej zainteresowana trwaniem ubezpieczenia. Ponadto wskazać należy, że złożenie przez powódkę oświadczenia spełniało częściowo wymogi stawiane przez pozwane Towarzystwo. Powódka dopełniła bowiem wymogu przekazania oświadczenia ubezpieczycielowi. Na marginesie wskazać też należy, że w swoim oświadczeniu powódka wskazała wystarczające dane umożliwiające identyfikację jej osoby poprzez wskazanie numeru certyfikatu nadanego powódce podczas przystępowania do ubezpieczenia. Konieczność składania oświadczenia o odstąpieniu od ubezpieczenia na formularzu ustalonym przez pozwanego mogłaby być jedynie uzasadniona chęcią prawidłowej identyfikacji osoby odstępującej poprzez wskazanie w formularzu właściwych danych

uniemożliwiających wystąpienie jakichkolwiek pomyłek co do osoby. Oświadczenie powódki zawierało jednakże wskazany wcześniej numer certyfikatu, co zdaniem Sądu, w sposób precyzyjny wskazywało na osobę odstępującą od ubezpieczenia. Stawianie powódce w tej sytuacji dodatkowych wymogów co do formy oświadczenia stoi w sprzeczności nie tylko z dobrymi obyczajami ale także, jak już zostało wskazane, z obowiązującymi odnośnie oświadczeń woli przepisami prawa.

Wymaganie złożenia oświadczenia woli w sposób bardzo sformalizowany prowadzi także, w ocenie Sądu, do rażącego naruszenia interesu powódki. Dodatkowe wymagania stawiane przy składaniu oświadczenia woli o odstąpieniu od ubezpieczenia wpływają niewątpliwie, poprzez konieczność wykonywania dodatkowych czynności, na czas w jakim osoba odstępująca dokona skutecznego złożenia oświadczenia woli o odstąpieniu. Okoliczność ta ma na tyle istotne znaczenie, że w przypadku odstąpienia od ubezpieczenia ubezpieczony otrzymywał zwrot wpłaconej składki pomniejszonej o składkę należną za czas w jakim obowiązywało ubezpieczenie. Tym samym przeciąganie procedur umożliwiających odstąpienie od ubezpieczenia wpływa ujemnie na wysokość należnego odstępującemu świadczenia. Mimo, iż różnice kwot wynikające z tych opóźnień nie zawsze muszą być znaczące, to jednak wskazać należy, że są one zawsze wymuszone na osobie odstępującej. Takie postępowanie natomiast powoduje sztuczne zwiększanie kwot należnej ubezpieczycielowi ponad kwoty pobrane zasadnie. Postępowanie to nie zasługuje na aprobatę i należy je traktować jako rażąco naruszające interesy osoby odstępującej od ubezpieczenia – powódki. W tej sytuacji stwierdzić należy, że na skutek złożenia przez powódkę oświadczenia z dnia 9 sierpnia 2011 r. wygaśnięciu uległ stosunek ubezpieczenia, a po stronie pozwanej wystąpił obowiązek zwrotu wpłaconych przez powódkę kwot proporcjonalnie do okresu ochrony ubezpieczeniowej, z którego powódka zrezygnowała.

W związku z powyższym należało przejść do oceny wysokości żadanego przez powódkę roszczenia. Pozwany nie kwestionował w toku postępowania, iż to na nim w razie uwzględnienia powództwa spoczywać będzie obowiązek zwrotu wpłaconej przez powódkę kwoty. Powódka w sprawie niniejszej żądała zasądzenia na jej rzecz kwoty 204.183,70 zł na którą składały się kwota należności głównej w wysokości 199.981,35 zł oraz kwota odsetek od dochodzonego roszczenia od dnia 27 września 2011 r. do dnia wniesienia powództwa. Powódka podnosiła, iż żadaną przez nią kwotę tytułem zwrotu wpłaconej składki w kwocie 200.000 zł pomniejszyła o kwotę składki należną pozwanemu za okres, w którym powódka objęta była ubezpieczeniem. Powódka, określając wysokość dochodzonego roszczenia, część składki wpłaconej na fundusz lokacyjny pomniejszyła o kwotę 18,65 zł co odpowiadało składce za trzy dni okresu objętego ochroną. W tej części dochodzona przez powódkę kwota nie była sporna między stronami. Odnośnie natomiast składki w części inwestycyjnej powódka żądała zwrotu całej wpłaconej kwoty tj. 100.000 zł. Pozwane Towarzystwo podnosiło, że powódka nie mogła żądać zwrotu składki w tej wysokości, albowiem z części składki wpłaconej na fundusz inwestycyjny potrąceniu podlegały zgodnie z warunkami ubezpieczenia i regulaminem ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego opłaty rezygnacyjne. W tej kwestii pomiędzy stronami zaistniał spór co do zasadności potrącenia tych opłat. Powódka utrzymywała, że zgodnie z zapisami warunków i regulaminu przysługiwał jej zwrot całej składki na fundusz inwestycyjny, albowiem powódka odstąpiła od ubezpieczenia w okresie subskrypcji, co wiązało się ze zwrotem całości wpłaconej składki. Pozwane Towarzystwo podnosiło natomiast, że powódka oświadczenie z dnia 9 sierpnia 2011 r. złożyła już po zakończeniu okresu subskrypcji. W tym miejscu wskazać należy, że powódka utrzymywała, że w otrzymanych od spółki T. w związku z przystąpieniem do ubezpieczenia warunkach ubezpieczenia okres subskrypcji określony został od 3 do 31 sierpnia 2011 r. Pozwane Towarzystwo podnosiło natomiast, że wskazywany okres dotyczył subskrypcji sierpniowej, zaś powódka przystąpiła do subskrypcji lipcowej, która trwała od 1 do 31 lipca 2011 r. W tej kwestii przyznać należy rację pozwanemu. Powódka nie mogła w dniu 29 lipca 2011 r. przystąpić do subskrypcji sierpniowej, która w chwili przystępowania powódki do ubezpieczenia jeszcze się nie rozpoczęła. Bez znaczenia dla sprawy pozostają wyjaśnienia powódki zawarte w zeznaniach złożonych przez nią na rozprawie w dniu 18 października 2012 r. (k. 179 – 181), w których powódka wskazywała, że w dniu przystępowania do ubezpieczenia pracownik spółki T. nie przekazał jej warunków ubezpieczenia i regulaminu ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego oraz, że warunki te i regulamin otrzymała dopiero po upływie około tygodnia. W tym miejscu wskazać należy, że powódka przy przystępowaniu do ubezpieczenia podpisała oświadczenie o zapoznaniu się z warunkami ubezpieczenia i regulaminem ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego, co oznacza, że została poinformowana o ich treści, a zatem świadoma była okresu trwania subskrypcji. Okoliczność odstąpienia przez

powódkę od ubezpieczenia po zakończeniu okresu subskrypcji zgodnie z postanowieniami warunków ubezpieczenia i regulaminu ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego skutkowało obowiązkiem uiszczenia wskazanych w tabeli opłat i limitów do umowy grupowego ubezpieczenia na życie i dożycie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym opłat likwidacyjnych. W ocenie Sądu, mimo tak określonych w warunkach i regulaminie reguł na powódce nie spoczywa jednakże żaden obowiązek ponoszenia jakichkolwiek dodatkowych opłat związanych z rezygnacją przez powódkę z ubezpieczenia. Rozstrzygnięcia te są bowiem, w ocenie Sądu postanowieniami niedozwolonymi. Jak wskazał Sąd Okręgowy w wyroku z dnia 25 czerwca 2007 r. wydanym w sprawie o sygn. akt XVII AmC 74/07 z powództwa Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przeciwko (...) Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą w S. o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, stosowane przez to Towarzystwo (...) zapisy stwierdzające, że „zwrot składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia nastąpi po potrąceniu kosztów manipulacyjnych w wysokości 20% zwracanej składki” są zapisami niedozwolonymi (k. 83 – 84 załączonych akt XVII AmC 74/07). Oznacza to tym samym, że w przypadku odstępowania przez ubezpieczonego od ubezpieczenia ubezpieczyciel nie ma prawa pobierać żadnych dodatkowych opłat.

Zgodnie z art. 479⁴³ k.p.c. prawomocny wyrok w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone ma skutek wobec osób trzecich od chwili wpisania uznanego za niedozwolone postanowienia wzorca umowy do rejestru prowadzonego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W związku z powyższym, mimo iż wyrok z dnia 25 czerwca 2007 r. dotyczył postanowień umownych zawartych w umowach innego podmiotu niż pozwany, rozstrzygnięcie to odnosi skutki także do umów innych podmiotów. W tej sytuacji wskazać należy, że za postanowienia uznane takim wyrokiem za niedozwolone należy uznawać takie postanowienia, które swą treścią nakładają analogiczne obowiązki jak te uznane za niedozwolone. Oznacza to tym samym, że niedozwolonymi stają się nie tylko takie zapisy umowne, które w swym literalnym brzmieniu odpowiadają tym wskazanym w wyroku, ale też te, których celem jest osiągnięcie takiego samego skutku. Traktowanie zakazanych wyrokiem postanowień w sposób dosłowny prowadziłoby do sytuacji, w której prosta zmiana redakcyjna tekstu zabronionego zapisu eliminowałaby bezprawność takiego zapisu, a jednocześnie w dalszym ciągu utrzymywałaby w mocy narzucane tym postanowieniem reguły. Ponadto wskazać należy, że wprowadzie wyrok z dnia 25 czerwca 2007 r. odnosi się do innego rodzaju umów, to jednak będzie on miał znaczenie dla sprawy niniejszej. Rozstrzygnięcie zawarte w wyroku z dnia 25 czerwca 2007 r. ma na celu ochronę praw i interesów konsumentów, a zatem nie tylko ubezpieczającego, ale także będącego również w tym przypadku konsumentem ubezpieczonego, na rzecz którego zawarto umowę ubezpieczenia przez inny podmiot. Dlatego też, w ocenie Sądu, zapisy stanowiące o konieczności uiszczenia opłaty rezygnacyjnej nie są na podstawie art. 385¹ k.c. i 385³ k.c. wiążące dla powódki, a tym samym na pozwanym spoczywa obowiązek zwrotu całości wpłaconej przez powódkę składki na ubezpieczeniowy fundusz inwestycyjny. W związku z powyższym należało na rzecz powódki zasądzić żadaną kwotę.

Zgłoszone przez powódkę żądanie zasądzenia na jej rzecz odsetek od kwoty głównej dochodzonego roszczenia za okres od dnia 27 września 2011 r., tj. od dnia następującego po dniu, w którym upłynął ostatecznie termin spełnienia przez pozwanego roszczenia powódki do dnia wniesienia powództwa jest zgodne z treścią art. 481 k.c. zaś na podstawie art. 482 k.c. Sąd orzekł o dalszych odsetkach od dochodzonej kwoty.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. Na zasądzoną od pozwanego na rzecz powódki kwotę tytułem kosztów postępowania składa się kwota 10.210 zł uiszczona przez powódkę tytułem opłaty od pozwu, kwota 7.200 zł ustalona w oparciu o § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. Nr 163 poz. 1349 ze zm.) oraz kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.